

Zadání Studie systému sídelní zeleně města (Studie SSZI)

Studie systému sídelní zeleně (dále jen „Studie SSZ“) je oborovým podkladem pro vymezení a stabilizaci ploch sídelní zeleně v územně plánovací dokumentaci obcí a stanovení podmínek jejich využití a současně odborným koncepčním podkladem pro systémovou péči.

Řešeným územím se pro potřeby zpracování Studie SSZ rozumí zastavěné území a zastavitelné plochy vymezené platným územním plánem. Zájmovým územím je pak širší území, v němž se významně projevují prostorové a funkční vazby sídla (sídelních struktur) a okolní nezastavěné krajiny. Studie SSZ bude respektovat závazné funkční vymezení ploch dle platného územního plánu sídelního útvaru hlavního města Prahy a Územní studií Počernice – východ a nebude měnit požadované funkce v území.

1. Vyhodnocení stavu sídelní zeleně - terénní průzkum

Metodika terénních průzkumů musí akceptovat naplnění základních cílů Studie SSZ. Je nutné především získat základní kvantifikaci (výměry ZP) a vypovídající data o aktuálním stavu základních ploch sídelní zeleně, resp. objektů zeleně. Jedná se tedy o posouzení funkčnosti ZP. Hodnocení se provádí na úrovni strukturálních prvků zastoupených na ZP. Základními atributy funkčnosti ZP na základě hodnocení strukturálních prvků jsou:

- struktura vegetačních prvků
- vhodnost druhové skladby, zastoupení vývojových stadií a pěstební stav dřevinných vegetačních prvků
- stav zpevněných ploch, vybavenost ploch a její technický stav
- přístupnost plochy zeleně
- možnosti uplatnění prvků modrozelené infrastruktury

Na úrovni systému sídelní zeleně se na základě poznání současného stavu sídelní zeleně jako celku a možnosti jejího rozvoje v zastavěném území, v zastavitelných plochách a dle potřeby také na zeleň v nezastavěném území z hlediska možnosti propojení na zastavěné území zaměřuje především na posouzení jeho kvality, zejména na:

- identifikaci střetů zájmů a disproporce v nárocích a možnostech při uplatnění zeleně v rozvoji sídla, existující funkční bariéry v území (prostupnost územím, spojitost systému)
- posouzení prostorové struktury stávajících ZP a jejich vzájemných prostorových a funkčních vazeb s využitím vhodných indikátorů zvolených podle konkrétních podmínek sídla či jeho částí (např. funkce ZP, charakteristika přechodu zastavěného území do krajiny, spojitost systému apod.)
- rozbor návaznosti stávajících ZP na přírodní plochy a lesy v nezastavěném území v dotyku se sídlem

Grafické výstupy analytické části:

Název výkresu	doporučené měřítko	znázorněné téma (oblast)
Širší vztahy	1:25 000 - 1:5 000	znázornění skutečností a jevů v zájmovém území, které mají vztah k systému sídelní zeleně
Současný stav sídelní zeleně	1: 5 000	grafické znázornění aktuálního stavu ZP
Problémový výkres	1: 5 000	grafické znázornění zjištěných problémů jevů a skutečností}, které jsou využitelné pro návrh systému sídelní zeleně

2. Návrh/vymezení systému sídelní zeleně

Definování systému zeleně jako předpokladu pro koncepční rozvoj ploch městské zeleně, stanovení priorit i strategie pro zabezpečení dlouhodobé stability a pro rozvoj jeho ekologických a rekreačních funkcí.

V této části se především bude jednat:

- Podporu opatření, která směřují k vytvoření funkčního systému sídelní zeleně, zvýšení ekologické stability sídel a ochrana ploch zeleně.
- Najít optimální řešení systému sídelní zeleně na veřejných plochách v prostoru intravilánu města.
- Provéřit návaznost návrhu systému sídelní zeleně města na závazně stanovený ÚSES, ten neměnit, nemodifikovat, neupravovat, navazovat na něj a respektovat jej.

Textová část přehledným způsobem vysvětluje koncepci zeleně sídla a zdůvodňuje návrh systému sídelní zeleně na základě rozboru jak urbanistických, tak přírodních, resp. ekologických podmínek území (klima, reliéf, vodní režim, fauna a flora). V textové části se popisuje, hodnotí a navrhuje využití stávajících ploch zeleně i nově navrhovaných ploch zeleně pro systém zeleně sídla.

Grafická příloha "Návrh systému sídelní zeleně" spolu s návrhem opatření (textová část, tabelární část) formulují/určují základ návrhové části. Vymezení (návrh) systému sídelní zeleně obsahuje:

- výkres koncepce prostorového uspořádání systému sídelní zeleně, vymezení rozvojových os a rozvojových uzlů systému zeleně, kompozičně prostorové schéma SSZ
- návrh způsobu propojení systému zeleně sídla a nezastavěného území (chráněné plochy, kontaktní plochy s okolní krajinou, a začlenění vodních ploch do SSZ)
- návaznost na územní systém ekologické stability
- návrh zařazení skladebných prvků zelené infrastruktury do systému sídelní zeleně.

Návrh opatření na úrovni jednotlivých ZP je zacílen na specifikaci opatření k dosažení jejich funkčnosti (především na základě provedených analýz a jejich interpretaci). Tento návrh se týká vegetačních i technických prvků.

- návrh opatření k dosažení funkčnosti ZP na úrovni skladebných prvků (vegetačních i technických)
- návrh zařazení ZP do intenzitních tříd údržby.

Návrh opatření na úrovni systému zeleně jako celku je zaměřen na posílení (vytvoření) prostorových a funkčních vazeb mezi jednotlivými plochami. Cílem těchto opatření je dosažení maximálně možného prostorově spojitého systému zeleně (odstranění bariér, zajištění prostupnosti územím, specifikace požadavků na nové plochy zeleně s ohledem na jejich dostupnost, poptávku po ekosystémových službách, apod.).

Návrh opatření je zaměřen především na:

- návrh opatření na posílení (vytvoření) prostorových a funkčních vazeb mezi jednotlivými plochami s převažujícími přírodními složkami (tvořící základ SSZ), a to s důrazem na zvýšení odolnosti sídel a jejich schopnosti přizpůsobit se projevům změny klimatu
- zlepšení prostorové struktury objektů zeleně a jejich vzájemných prostorových a funkčních vazeb, optimalizace zastoupených funkčních typů zeleně v rozvojových osách systému sídelní zeleně s důrazem na jejich benefity a ekosystémové služby
- vytvoření/zlepšení podmínek pro udržitelné hospodaření s vodou v objektech zeleně (zasakování či využívání srážkových vod, úsporná opatření), začlenění objektů zeleně, vegetačních ploch a vegetačních prvků do adaptačních strategií
- specifikaci možností na rozšíření ploch sídelní zeleně a možnosti jejího rozvoje v zastavěném území

- odstranění střetů a disproporcí v nárocích a možnostech uplatnění zeleně při rozvoji sídla, odstranění existujících bariér v území pro zvýšení prostupnosti územím a dosažení maximálně možné spojitosti systému sídelní zeleně
- odstranění nesouladu (diskrepance) mezi dostupností objektů zeleně a strukturou obyvatelstva

Grafické výstupy návrhové části:

Název výkresu	doporučené měřítko	znázorněné téma (oblast)
Širší vztahy	1:25 000-1:5 0000	návaznost systému sídelní zeleně na okolní krajinu sídla
Návrh systému sídelní zeleně	1: 5 000	komplexní návrh funkčního a prostorového uspořádání systému zeleně, včetně vymezení jeho skladebných prvků
Návrh opatření	1: 5 000	grafické znázornění navržených opatření vč. jejich etapizace
Výkresy, schémata	dle potřeby	doplňující grafické přílohy potřebné ke srozumitelnému popisu návrhové části systému sídelní zeleně

3. Vytvoření koncepčního podkladu pro rozvoj vybraných ploch městské zeleně

Cílem je především:

- stanovit principy rozvoje nevhodnějších ploch - především kompoziční záměr, provoz, předpoklady realizace, management zajištění jejich rozvoje, popř. další specifické rozvojové strategie
- vymežit prostorové vztahy mezi plochami a navrhnout jejich stabilizaci definováním „rozvojových os systému zeleně“.

Těmito vybranými plochami jsou:

- Křovinovo náměstí s rybníkem, Nolčovým parkem a přilehlou částí komunikace Třebešovská v úseku mezi ulicemi Komárovská a Náchodská. Návrh na vytvoření zeleného koridoru od Křovinova náměstí po Podosychrovský rybník podél ulic Třebešovská a Bártlova. Rozvinutí pěších vazeb mezi Křovinovým náměstím, Nolčovým parkem a parčíkem U divadla (pozemky parc. č. 865, 866, 867, 868 a 860/4 k. ú. Horní Počernice).
- parčík U divadla (pozemky parc. č. 808 a 800/4 k. ú. Horní Počernice) a navržení pěších vazeb přes Komárovskou a Václavickou ulici k parku Čuřinka (pozemky parc. č. 1203/1, 1204/41, 1204/42, 1204/43 a 1204/45 k.ú. Horní Počernice) a dále do ploch zeleně vymezených ulicemi Běluňská – Ratibořická – Lipí. Vyřešení ulice Jívanská od vlakové zastávky Praha – Horní Počernice po křižovatku s Javornickou, jako potenciálního zeleného bulváru vedoucího od železnice k úřadu a do ploch zeleně v Ratibořické.
- ulice Jeřická v celé délce včetně revitalizace stávající aleje a návrh jejího prodloužení až po křižovatku s ulicí V Lukách. Vyřešení pěšího propojení mezi Jeřickou a parčíkem Prachovská (pozemek parc. č. 3268/1 k. ú. Horní Počernice od ulic Dolská a Na Bačalkách. Posílení pěších vazeb od Jeřické před Vysokovskou k plochám zeleně kolem Ratibořické ulice. Návrh pěších vazeb z parčíku Prachovská po zelenou plochu zvanou Baroňák (pozemek parc. č. 3554/1 k.ú. Horní Počernice). Návrh zeleného bulváru ve stopě veřejně prospěšné komunikace mezi ulicemi Jeřická a Ve Žlábku (stavba č. 88/DK/25 Horní Počernice – komunikační propojení Božanovská – V Žlábku).
- revitalizace území kolem rybníků Eliška a Barbora za účelem zvýšení jejich rekreačního potenciálu i biologické rozmanitosti (rybník Eliška je veřejností stále vnímán jako koupaliště, kterým byl ještě do poloviny 80. let minulého století), zlepšení pěších vazeb k rybníkům Xaverovský a Biologický, revitalizace toku Svěpravického potok mezi

rybníky Eliška a Xaverovský (za účelem zvýšení biologického potenciálu území) a navržení pěšího propojení územím na bývalý rybník Paleček (pozemek parc. Č, 4507/2 k. ú. Horní Počernice) včetně jeho obnovy a revitalizace území kolem něj.

4. Vyhodnocení finanční náročnosti realizace budoucích opatření navrhovaných ve studii systému sídelní zeleně a výpočet nákladů na údržbu stávajících ploch zeleně.

Cílem je především:

- specifikovat propočtem předpokládané náklady na realizaci navržených opatření
- specifikovat priority
- stanovit principy managementu péče o stávající plochy zeleně